

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการศึกษากันคว่า

จากการวิเคราะห์วรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชนที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2549 สรุปได้ดังนี้

1. ด้านกลวิธีการประพันธ์วรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชน พบว่า

1.1 ด้านการวางโครงเรื่องพบว่า ผู้เขียนนิยมวางโครงเรื่องที่เป็นจินตนาการ แฟนตาซีเหนือธรรมชาติและการผจญภัย เกี่ยวกับการต่อสู้ การพิชิตความชั่วร้าย ความยุติธรรม มิตรภาพที่ดีระหว่างเพื่อน

การเปิดเรื่องนิยมพรรณนาดัวละครและพฤติกรรมของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจอยากติดตามเนื้อหาของเรื่องต่อไป

การดำเนินเรื่องด้วยการเสนอปัญหาที่เกิดจากมนุษย์กับมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความต้องการความรัก ความเอาใจใส่ ความเข้าใจกันในครอบครัวและกลุ่มคนในสังคม โดยเล่าเรื่องตามลำดับปฏิทินมากที่สุด

การปิดเรื่องพบว่าผู้เขียนนิยมการปิดเรื่องแบบสุขสำเร็จของตัวละครมากที่สุด เนื่องจากต้องการให้ผู้อ่านเกิดความสุข ความเบิกบานและรู้สึกสมหวังกับตัวละคร

1.2 ด้านการสร้างตัวละคร พบว่าผู้เขียนสร้างตัวละครแบบสมจริงมากที่สุด เพราะผู้เขียนอาจต้องการใช้วรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อเสนอแบบอย่างที่เหมาะสมแก่เด็ก

1.3 ด้านการสร้างฉาก พบว่าผู้เขียนสร้างฉากที่สอดคล้องกลมกลืนกับเรื่อง เพื่อให้เกิดความสมจริงในการดำเนินเรื่อง ภูมิหลังของเหตุการณ์ สถานที่ บรรยากาศและสภาพแวดล้อม

1.4 ด้านบทสนทนา พบว่าผู้เขียนใช้บทสนทนาที่มีความหลากหลายในการช่วยดำเนินเรื่องแทนการบรรยาย แสดงลักษณะของตัวละคร และสะท้อนขนบธรรมเนียม ประเพณีและค่านิยมของตัวละคร เพื่อให้เนื้อเรื่องมีความสมจริงมากขึ้น

1.5 ด้านการใช้ภาษา ได้ศึกษาจากการใช้คำและการใช้โวหาร พบว่าผู้เขียนใช้คำที่เข้าใจง่าย มีความหมายชัดเจน ตรงตามความต้องการ และสามารถสื่อไปยังผู้อ่านได้เร็วได้แก่ คำภาษาปาก คำภาษาถิ่น คำแสดงภาพ คำแสดงอาการ และคำแสดงความรู้สึก นอกจากนี้ยังใช้โวหารเพื่อบอกเล่าเรื่องราว ช่วยให้อ่านเกิดจินตนาการ และตีความตามเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง ซึ่งโวหารที่ใช้ได้แก่ บรรยายโวหาร พรรณาโวหาร อุปมาโวหารเทศนาโวหาร และบุคคลาธิษฐาน

2. ด้านคุณค่าของวรรณกรรม พบว่า

2.1 คุณค่าด้านความรู้ โดยความรู้ที่พบเป็นความรู้ในเรื่องทั่ว ๆ ไปความรู้ด้านวิถีชีวิตของคนในสังคมต่าง ๆ ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ความรู้ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และกฎระเบียบในสังคม

2.2 คุณค่าด้านความบันเทิง โดยความบันเทิงที่พบ ผู้เขียนเสนอเรื่องราวให้ผู้อ่านคล้อยตาม พร้อมทั้งเกิดความตื่นเต้น ประทับใจ และสะเทือนใจในเนื้อเรื่องบางตอน

2.3 คุณค่าด้านความคิดและคติสอนใจ โดยความคิดและคติสอนใจที่พบเป็นเรื่องเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและสั่งสอนเด็ก มิตรภาพระหว่างเพื่อน ความถูกต้องยุติธรรม

2.4 คุณค่าด้านศีลธรรม จรรยาบรรณ โดยศีลธรรมที่พบเป็นการส่งเสริมให้ทำความดี ให้เป็นเด็กดี ยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น เช่น ความเมตตากรุณา ความกตัญญูกตเวที ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเพียรพยายาม อุตสาหะ

อภิปรายผล

1. รูปแบบการนำเสนอและกลวิธีการประพันธ์ พบว่ามีการประพันธ์ที่หลากหลาย เน้นด้านจินตนาการ เนื้อหาธรรมชาติ การผจญภัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของหุตทัย รามสูต (2542) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบการเสนอภาพเยาวชนในวรรณกรรมเยาวชนต่างวัฒนธรรม พบว่าวรรณกรรมแนวเรื่องสมจริงและเรื่องแนวจินตนาการจากวรรณกรรมแปลจากภาษาต่างประเทศมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ในขณะที่วรรณกรรมเป็นเรื่องสมจริงมากกว่าเรื่องแนวจินตนาการมาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามุมมองของการเขียนเรื่องของไทยและต่างประเทศต่างกันด้วย ทำให้เยาวชนในปัจจุบันสนใจอ่านวรรณกรรมที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศมากขึ้น มิ่งขวัญ พิงรัตน์มงคล (2551) กล่าวถึงโครงเรื่องแนวจินตนาการว่า จินตนาการจะประกอบด้วยการให้หลังคิดอย่างไพศาลและดำเนินเรื่องอย่างเสรี แต่การดำเนินเรื่องจะต้องมีความน่าเชื่อถือ สามารถอธิบายสาเหตุได้ ซึ่งวรรณกรรมแนวนี้แสดงถึงความสนใจของเยาวชนเกี่ยวกับการชอบความแปลกใหม่ ความท้าทาย ตื่นเต้น กลียดความซ้ำซาก ยิ่งห้ามยิ่งอยากลอง สอดคล้องกับกมลวรรณ วรรณวิฑู (2549) ที่ศึกษาเกี่ยวกับหนังสือที่ได้รับรางวัลและหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน พบว่าเด็กชอบอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาลึกลับ สยองขวัญ การผจญภัย และเหนือธรรมชาติ นอกจากนี้เนื้อเรื่องยังมีข้อคิดสอดแทรกในการดำเนินชีวิตด้วย ในปัจจุบันยังมีวรรณกรรมแปลที่ได้รับความนิยมจากเยาวชนมากมาย ดังคำกล่าวของ ถัดดาวลัย รัตนดิลลขัย กรรมการผู้จัดการ บริษัท บลิส พับลิชชิ่ง จำกัด และบริษัท อิน พับลิชชิ่ง จำกัด สื่อสิ่งพิมพ์ในเครือจีเอ็มเอ็มแกรมมี่ แสดงความเห็นที่ตลาดฟ็อกเกตบุ๊กเติบโตขึ้นมาในช่วง 4 – 5 ปีที่ผ่านมา เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ขึ้นมากมาย และเกิดเซกเมนต์หนังสือใหม่ ๆ โดยเฉพาะกลุ่มนิยายแปลจาก

ต่างประเทศ ทั้งกลุ่มนิยายแปลจากเกาหลี และญี่ปุ่น นิยายแปลแนวแฟนตาซีสำหรับเด็ก เช่น แฮร์รี่ พอตเตอร์ และในปีที่ผ่านมาเกิดเซกเมนต์แนวสาระบันเทิง การ์ตูนแนวพัฒนาตนเอง สำหรับเด็กจาก เกาหลีและญี่ปุ่น ที่เติบโตอย่างรวดเร็ว (हनอนหนังสือคึกคักพ็อกเก็ตบุ๊ก 2 หมื่น ล. เบ่งบาน, 2551, หน้า บี1 - 2) ซึ่งแนวเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่แปลกและใหม่ของเยาวชนจึงได้รับความสนใจเรียนรู้เป็นอย่างมาก แม้ว่าหนังสือจะได้รับผลกระทบบ้างจากสื่ออินเทอร์เน็ตทำให้ผู้อ่านมีสมาธิน้อยลงอ่านหนังสือ หนาๆ ไม่ไหว แต่หากมองอีกมุมหนึ่ง อินเทอร์เน็ตจะช่วยเปิดโลกให้กว้างขึ้นทำให้ผู้อ่านในวันนี้มีประสบการณ์ในการอ่านสูงขึ้นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือ มีความกล้าที่จะอ่านหนังสือเล่มแปลก ๆ มากขึ้นด้วย

ด้านกลวิธีการประพันธ์ ผู้เขียนได้ใช้องค์ประกอบในการเขียนได้ครบถ้วน ได้แก่ ด้านการวางโครงเรื่อง การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง การปิดเรื่อง การสร้างตัวละคร การสร้างฉาก บทสนทนา และการใช้ภาษา ที่มีความเหมาะสมกับผู้อ่านที่เป็นเยาวชนซึ่งในการเขียนวรรณกรรมสำหรับเยาวชนนั้น ภัยและความสนใจในการอ่านของเด็กเป็นสิ่งสำคัญนอกจากมุ่งเรื่องความสนุกสนานเพลิดเพลิน ควรสอดแทรกสาระที่เป็นประโยชน์ควบคู่ไปด้วยจากการศึกษาของนิธิตา คุณะดิติก (2549) ที่ศึกษาวรรณกรรมเด็กก่อนวัยรุ่น กล่าวถึงลักษณะเด่นด้านแนวคิด ผู้เขียนได้สร้างสรรค์ผลงานเพื่อให้เด็กได้พัฒนาทั้งความรู้ ความคิด ตลอดจนเจตคติเกี่ยวกับบุคคล สังคม ได้เหมาะสมแก่วัยของเด็ก ดังจะเห็นได้จากแนวคิดซึ่งมุ่งเน้นให้เด็กสามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในชีวิตจริงได้

2. คุณค่าจากหนังสือที่ได้รับ พบว่าผู้เขียนได้สอดแทรกคุณค่าครบทุกด้านที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ได้แก่ คุณค่าด้านสาระ ความรู้ คุณค่าด้านความบันเทิง คุณค่าด้านความคิด และคุณค่าด้านศีลธรรม แต่ส่วนใหญ่แล้วจะพบคุณค่าด้านความบันเทิงมากที่สุด อาจเป็นเพราะเยาวชนจะเลือกอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาเน้นความบันเทิงเป็นหลักเพื่อตอบสนองความต้องการและความสนใจตามวัยผู้อ่าน หนังสือที่ศึกษานางเล่มได้รับรางวัลด้านวรรณกรรมสำหรับเด็กของต่างประเทศซึ่งจะเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจเลือกหนังสือ ซึ่งให้เห็นว่าหนังสือเล่มนั้นมีประโยชน์และคุณค่าที่เหมาะสมส่วนหนังสือที่ไม่ได้รับรางวัลก็มีเนื้อหาสาระที่เหมาะสม สอดแทรกความรู้หรือข้อคิดที่ได้ไม่ปรากฏหนังสือที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมสำหรับเยาวชน นอกจากนี้ยังมีหนังสือที่ผู้วิจัยยังไม่ได้ศึกษาในปัจจุบันซึ่งอาจมีหนังสือที่ไม่เหมาะสมสำหรับเยาวชนคือ เป็นเรื่องที่เป็นเชิงอรรถในการประพาดตัวที่ไม่เหมาะสมทำให้หนังสือเล่มนั้น ไม่มีคุณค่าต่อผู้อ่าน ชูติมา สัจจามันท์ (2543) กล่าวถึงวรรณกรรมว่า สังคมไทยปัจจุบันอยู่ในยุคข้อมูลข่าวสารความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีและวิทยาการในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีการพิมพ์ทำให้สร้างสรรค์และจัดพิมพ์วรรณกรรมหลากหลายรูปแบบออกเผยแพร่เป็นจำนวนมากหลากหลายประเภท เพื่อสนองวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ กันทั้งดีและไม่ดีปะปนกันทำให้เกิดปัญหาในการเลือกอ่าน เพราะการอ่านวรรณกรรมที่ไม่มีคุณค่า

นอกจากนี้จะมีสิ่งเปลี่ยนค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อมาอ่านแล้วยังเสียเวลาอ่านไม่ได้รับประโยชน์และอาจได้รับสิ่งที่เป็น “พิษ” โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก เยาวชนหรือประชาชนที่ไม่สามารถวิเคราะห์ห้วงนิจยสารได้อย่างมีวิจารณญาณเป็นการปลูกฝังความรู้ ความคิดที่ไม่ถูกต้องซึ่งเป็นอันตรายต่อตัวผู้อ่านและสังคม ในกรณีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างตระหนักถึงความสำคัญของวรรณกรรมที่มีคุณค่าจึงพยายามส่งเสริมให้มีการผลิตวรรณกรรมที่ดี โดยการจัดประกวดวรรณกรรมที่ดีและมอบรางวัลวรรณกรรมให้ และนอกจากเยาวชนจะอ่านหนังสือในตัวหนังสือแล้ว ปัจจุบันยังสามารถอ่านหนังสือได้จากเว็บไซต์ด้วย โดยสำนักพิมพ์จะนำเนื้อหาหนังสือแนวนวนิยายมาโพสต์ไว้ที่หน้าเว็บไซต์ เช่น สำนักพิมพ์แจ่มใส ส่วนใหญ่เป็นหนังสือแนวนวนิยายรักและหนังสือแปลจากต่างประเทศ จะมีการโปรโมตนวนิยายในเว็บไซต์ ผู้อ่านจะติดตามเนื้อหาของนวนิยายเรื่องต่าง ๆ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น ข้อติชม เพื่อทางสำนักพิมพ์จะได้นำมาปรับปรุงช่องทางอินเทอร์เน็ตเอกทิพนี้ช่วยให้แจ่มใส มีข้อมูลความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอัปเดตตลอดเวลา (हनอนหนังสือคึกคักฟ็อกเกตบุ๊ก 2 หน้ัน ล.เบ่งบาน, 2551, หน้า บี1-2)

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสะท้อนให้เห็นภาพวรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชนและการเผยแพร่หนังสือที่ดีสู่เยาวชนซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหนังสือสำหรับเยาวชนและการส่งเสริมการอ่านช่วยในการคัดกรองและคัดสรรหนังสือที่ดีสู่เยาวชน ไทยและการส่งเสริมการอ่านที่ดีมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 2) ได้มีการพัฒนาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้ชี้ให้เห็นความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรมและมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวทางการพัฒนาดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน โดยมีการจำแนกความรู้ ออกเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 67 มาตรฐานนำมาใช้ในการเรียนการสอนแก่เด็กและเยาวชนในโรงเรียน นอกจากนี้รัฐบาลยังได้ส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้ปี 2552 – 2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ โดยกำหนดให้วันที่ 2 เมษายนของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นวันรักการอ่าน ซึ่งได้มีการใช้ยุทธศาสตร์ 3 ด้านหลักในการผลักดันให้การส่งเสริมเป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่ 1. การพัฒนาคนไทยให้มีความสามารถในด้าน การอ่าน โดยรณรงค์การอ่านเขียนภาษาไทย ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย รวมทั้งบริหารจัดการและสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของ

คนไทย 2. พัฒนาคอนไทยให้มีนิสัยรักการอ่าน โดยปลูกฝังและสร้างทัศนคติคนไทยให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการอ่านหนังสือและสื่อทุกรูปแบบ ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการเป็นภาคีเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน และกำหนดมาตรการจูงใจให้ภาคีเครือข่ายร่วมส่งเสริมการอ่านในสังคมไทย 3. สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่าน โดยแสวงหาภาคีเครือข่ายในการเสริมสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม พัฒนาและเพิ่มจำนวนแหล่งการเรียนรู้ให้สามารถจัดบริการได้ครอบคลุมทุกตำบล/ชุมชน อย่างทั่วถึง ทันสมัย และมีคุณภาพ เพื่อให้การอ่านเป็นที่สนใจมากขึ้น (บัลลังก์ โรหิตเสถียร และนางศลิณี โมสิกะ, 2552)

จะเห็นได้ว่าทั้งกระทรวงศึกษาธิการและรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของเด็กและเยาวชนให้ได้รับการศึกษาที่ดี ช่วยพัฒนาคอนในสังคมได้มีความรู้ ความสามารถที่ทันต่อยุคสมัย ตลอดจนการส่งเสริมการอ่านของชาติ ให้คนในชาติได้อ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำความรู้ที่ได้นั้นมาช่วยกันในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

จากการอภิปรายเรื่อง “บทเรียนภาวะวิกฤติสังคมไทย กับการพัฒนาเยาวชนเพื่อสังคมปัจจุบันและอนาคต” วิจารย์ พานิช (2549) ได้ให้ความเห็นด้านการพัฒนาเยาวชนว่า ควรมองปัญหาเยาวชนในแง่บวก โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ (Knowledge Management: KM) และสุนทรียสาธก (Appreciative Inquiry: AI) เป็นเครื่องมือพัฒนาเยาวชน จากการหาความสำเร็จของเยาวชนเองมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลไม่เน้นแก้ปัญหาแต่เน้นขยายความดี เน้นการขยายการทำดีที่มีอยู่แล้ว เอาเรื่องราวของการทำดีมาเป็นข่าวในสื่อมวลชนให้โอกาสสังคมได้ “เสพข่าวดี” ถ้าถึงขนาดเสพติดเรื่องราวความสำเร็จ เสพติดการชื่นชมยินดีก็จะเป็นความสำเร็จของสังคมไทยและการพัฒนาเยาวชนนั้นควรมี 2 ด้านประกอบกันคือด้านตัวเยาวชนเอง กับด้านสังคมแวดล้อมซึ่งต้องได้รับการสนับสนุนควบคู่กัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์วรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชนที่พิมพ์ในปีพ.ศ. 2549 พบว่ายังมีสิ่งที่น่าสนใจควรศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการเปรียบเทียบและประเมินค่าวรรณกรรมในปัจจุบัน เพื่อศึกษาแนวโน้มของวรรณกรรมต่อไป
2. ศึกษาวรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชนในแนวอื่น ๆ ที่ได้รับความนิยมในด้านกลวิธีการประพันธ์และคุณค่าของวรรณกรรม